

Yarımcıq qalan arzular...

*Oğul, aralı ollam,
Başı qaralı ollam,
Yanında yer qalmayıb, -
Bə mən haralı ollam?!*

Bu misralar kağız üzərində yazılmış adi sözlər deyil, 20 Yanvar gecəsi şəhid olan 23 yaşlı Azərin vaxtsız ölümünə atası Nəsim Ələkbərovun qəlbindən qopan fəryadıdır. O fəryad ki, 20 Yanvar gecəsi başladı, illər keçsə də, sönmədi, zaman ötsə də, səngimədi. Ta ki 2008-ci ildə şəhid oğlunun doğum günündə gözlərini əbədiyyətə yumana qədər...

1990-cı ilin 20 Yanvarı bir tarix deyil, bir yadradır. Hər il qanayan, hər il yenidən sızlayan... Həmin gecə yüzrlərlə evə qara xəbər gəldi, minlərlə ürəyə sağalmaz yara vuruldu.

O məşum gecə Bakının üzərinə çökən zülmət yalnız gecənin qaranlığı deyildi. Tank və güllələrin səsi, insanların çarəsiz harayı şəhəri bürüyərkən sovet imperiyası öz son nəfəsində bir xalqın azadlıq istəyinə qanla cavab verdi. Həmin gecə atılan güllələr təkə insan bədənlerini deyil, evlərin işığını, anaların ümidini, ataların dayaq bildiyi övladlarını da hədəf aldı.

20 Yanvar Azərbaycan tarixində qanla yazılmış səhifədir. Şəhid olan hər bir insanın arxasında yarımcıq bir həyat hekayəsi qaldı. Onlardan biri də 23 yaşlı Azər Ələkbərov idi.

Azər 1967-ci il avqustun 9-da Gəncədə tanınmış jurnalist Nəsim Ələkbərovun ailəsində dünyaya göz açıb. 1985-ci ildə məktəbi bitirən istedadlı yeniyetmə 1987-ci ildə Mirzəəğa Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) Mədəni-maarif fakültəsinin kütləvi bayramlar və tamaşalar rejissoru ixtisasına daxil olub. 1987-ci ilin yanvar ayından Rusiyanın Moskva şəhərinin Volodni vilayətinə hərbi xidmətə yollanan Azər 1989-cu ilin payızında geri dönərək təhsilini davam etdirir.

Əbədiyyətə qovuşanda Azər üçüncü kurs tələbəsi idi. Arzuları, xəyalları vardı. Sənətə, yaradıcılığa bağlı idi. Bir neçə gün sonra Dövlət Televiziyasında işə başlayacaqdı. Amma həmin gecə...

Şəhidin bacısı Gülsədə Ələkbərzadə qardaşından bəhs edərkən sanki həmin günü yenidən yaşayır: "Yanvarın 19-u adi gün kimi başlamışdı. Xalamgil Gəncədən bizə qonaq gəlmişdilər. Azər imtahanından gəldi, hamımız birlikdə söhbət etdik, dedik-güldük. Axşam 20:00 idi, qonaqlar artıq getmişdi. Birdən televiziyada yayım kəsildi. Nə baş verdiyini öyrənmək üçün atam yoldaşlarıyla, akademiyanın əməkdaşlarıyla görüş-

məyə getdi. Artıq gecə düşürdü, mən yerləri açırdım. Bir də gördük küçədə dəhşətli səs-küy qopdu. Eyvanın qapısı açıq idi. Güllə, qışqırıq səsləri gəlirdi. Mən də qışqırdım ki, müharibə başladı..."

Bunları görəndə Azər atasını tapmaq üçün tələsik evdən çıxır. Evdəkilər nə qədər mane olmağa çalışsalar da, onu saxlaya bilmirlər. O, gəndən 15-20 dəqiqə sonra atası evə qayıdır. Şəhərə kimi gözləmələr də, övladlarının geri qayıtmadığını görəndə valideynləri onu axtarmağa başlayırlar.

"Anam küçədəki meyitləri görəndə dedi ki, inanmıram Azər sağ ola. Ümidimizi hər yerdən üzmüşdük. Atam Mərkəzi Komitəyə zəng elədi və dedi ki, oğlumun öldüyündən, qaldığından bir xəbər verin. Evə zəng gəldi ki, bəs "Semaşko"ya (indiki Kliniki Tibbi Mərkəz) meyitlər aparıblar, bəlkə ordadır. Xalam oğlu Rüşad xəstəxanada həkim işləyirdi. Elə Azərin cansız bədənini də ilk o görür. Atam Rüşadı görəndə qardaşının orada olduğunu anlayıb. Azəri Gəncədə dəfn etmək istəyirdik. Hətta xəbər də göndərmişdik ki, hazırlıq görün, gətiririk. Amma qoymadılar, dedilər ki, Şəhidlər xiyabanında dəfn olunacaq".

Azərin şəhidliyi ailənin həyatını kökündən dəyişdi. Bacısı deyir ki, o gecədən sonra heç nə əvvəlki kimi olmadı. Evdə gülüş kəsildi, sevinc olmadı. Ananın saçları bir gecədə ağardı, atanın beli büküldü. Nəsim Ələkbərov illərlə oğul dərdi ilə yaşadı. O, oğluna həsr etdiyi yazılarda bu dərdi böyük ürək ağrısı ilə qələmə aldı. "Aman allah, oğul dərdi nə yaman olmuş. O, bizi odalova salıb getdi. Onun yeri soyuq məzar, odlualovlu bu gen dünya bizim qəbrimiz!" deyərək yarımcıq bir yazısını belə bitirmişdi. Bu sözlər təkə bir atanın yox, bütün şəhid ailələrinin içində yanan odu təsvir edirdi.

Azərin bacısı deyir ki, illər keçsə də, hər sevinc anı içində bir nisgil daşıyır: "Bu illər ərzində hər xoş günəmdə - ailə quranda da, övladlarım dünyaya göz açanda da gülənlərin, xeyir-dua verənlərin arasında gözümlə qardaşımı axtarıram. Ona görə də yanvar ayını heç sevmirəm. Bu ay mənə kədər gətirib, həmin gün bütün həyatımız alt-üst oldu. Toylarda, şənliklərdə, ailə yığıncaqlarında gözümlə həmişə qardaşımı axtarıram. Elə hey öz-özümə "görəsən nə deyərdi, necə hərəkət edərdi" deyərək düşünürəm. Kaş yadigarı qalmış olaydı. Kimsə yanımda qardaşının nişanından, toyundan danışanda boğazım düyünlənir, qəhər məni boğur".

Bu gün Şəhidlər xiyabanında dalğalanan üçrəngli bayraqımız, sükut içində oxunan dualar, qırmızı qərənfillər Azər kimi gənclərin yarımcıq qalan arzularının davamıdır. Onlar yaşaya bilmədikləri sabahları bizə əmanət etdilər. Elə buna görə də 20 Yanvar təkə matəm günü deyil, həm də qürur günüdür. O gecə xalqımız qorxmadı, geri çəkilmədi. Tankların qarşısına sinə görəndə insanlar azadlığın bünövrəsini qoydular. Şəhidlərin qanı azadlıq yolunu işıqlandırdı. Bu gün müstəqil Azərbaycanda yaşayırsınızsa, bu, Azər kimi gənclərin sayəsindədir. Onlar arzularını yarımcıq qoyub, gələcək nəsillərin azad yaşaması üçün can verdilər. Şəhidlərimizin xatirəsi yaşadıqca, bu tarix unudulmayacaq.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"